

Svar på skriftliga frågor från Socialdemokraterna i Region Kronoberg och Växjö kommun, Demokratitorget 2022-09-05

- **Röda** frågor har besvarats av representanter för Socialdemokraterna i Region Kronoberg. Vid följdfrågor: ring (S) politiska sekreterare i Region Kronoberg, Emelie Öberg, 070-984 48 42.
- **Gröna** frågor har besvarats av representanter för Socialdemokraterna i Växjö kommun. Vid följdfrågor, mejla sara.gille@vaxjo.se.
- **Lila frågor** har besvarats av både Socialdemokraterna i Region Kronoberg och dito i Växjö kommun.

Fråga 1. Tyvärr finns det risk att ett sjukhus i Räppe minskar tillgängligheten för folk. Idag kan många cykla till sjukhuset, andra kan ta en kort paus från jobbet för tex mammografi. Vad tänker ni om detta? / Anna-Lisa

Svar: Det är viktigt att komma ihåg att sjukhusen i Kronoberg har besökare från hela länet, inte bara Växjö eller Ljungby. När några får längre till nya sjukhuset kommer andra få det närmare. Det kommer finnas väl utbyggd kollektivtrafik och cykelväg till nya sjukhuset, så det kommer fortfarande gå att ta sig till och från Växjö centrum med andra färdmedel än bil.

Att öka tillgängligheten till och utveckla mammografin i Kronoberg är en fråga vi socialdemokrater drivit hårt under mandatperioden. Vi vill exempelvis utöka åldern för när man kallas till undersökning, se över möjligheten att göra all mammografi avgiftsfri och införa individanpassad bröstcancerscreening. Vi är också positiva till att undersöka möjligheterna att ha flexibla öppettider. Som exempel finns det vissa regioner som har öppet mammografin en helgdag i månaden.

Fråga 2. En kvinna drabbad av hjärncancer kom in och klagade att det är svårt med tillgängligheten till Växjös vårdcentraler (centralt). Hur ska den förbättras?

Svar: Vårdens två största utmaningar är brist på rätt utbildad personal och långa köer. Dessa utmaningar hänger ihop. Utan fler medarbetare kan vi inte korta köerna eller öka tillgängligheten för patienterna, oavsett om det gäller primärvården eller andra vårdinstanser. Därför är vår mest prioriterade fråga att stärka personalpolitiken i Region Kronoberg. Fler måste söka sig till vårdirken istället för från.

Utän medarbetare – inget Region Kronoberg, ingen vård. Regionen måste "helt enkelt" bli bättre både på att rekrytera nya medarbetare och behålla den befintliga. Regionen måste också jobba aktivt för att "locka tillbaks" och återanställa medarbetare som lämnat oss som lämnat oss som arbetsgivare eller yrket helt. Det finns inga genvägar – vi måste stärka personalpolitiken.

Vi socialdemokrater tycker att Region Kronobergs medarbetare förtjänar bättre arbetsmiljö och bättre arbetsvillkor. Personalen måste ha konkurrenskraftiga löner, arbetsmiljön ska vara så bra att man vill och orkar jobba heltid och fler medarbetare måste få möjlighet att utvecklas på jobbet, exempelvis genom vidareutbildning och kompetensutveckling med arbetsgivarens stöd. Vi socialdemokrater har i opposition den här mandatperioden lagt en mängd förslag för bättre personalpolitik i regionen - allt från att höja friskvårdsbidraget till att införa bidrag för arbetsskor och lägga mer pengar på löner generellt. Vi vill också återinföra det höjda OB-tillägget för alla medarbetare (som det moderatledda styret tillsammans med Sverigedemokraterna plockade bort för

bland annat undersköterskor och skötare våren 2020). Det var en sådan åtgärd som underlättade bemanningen på kvällar och helger.

Vi vill också öka grundbemanningen för att förbättra arbetsmiljön och minska hyrpersonalen. Och vi vill införa ett generationsväxlingsprogram, så att den som ska gå i pension får möjlighet att föra över sin kunskap och erfarenhet till den nyanställda. Vi tror att det skapar trygga medarbetare som trivs och vill stanna kvar.

Vi tror att man behöver bygga ut primärvården generellt och på olika sätt. En del i det är fler läkare, precis som Socialstyrelsens rekommendation eftersträvar. Vi tycker också att det är eftersträvansvärt. En annan del är att ha fler professioner i primärvården. Det kan till exempel handla om att ha fler psykologer, samtalsterapeuter eller fysioterapeuter. Det är patienternas behov som ska styra. Just nu är 1 av 3 besök i primärvården relaterade till psykisk ohälsa, därför är det viktigt att inte missa satsningar inom det området.

Fråga 3. Om du vill bygga nytt sjukhus: Är du beredd att avbryta och avbeställa det nya sjukhuset? Vad skulle få dig att göra det? Vad är det i dagens sjukvård som inte ska göras när kostnaden för det nya sjukhuset skall betalas?

Svar: 1. Ja. 2. Det kan vi inte svara på i dagsläget men det är självklart att vi behöver vara öppna för olika scenarion som vi ej känner till/kan planera för idag. 3. Vi håller inte med om frågeställningen. Det här är inte en fråga om "antingen eller". Regionen måste kunna bedriva sjukvård i enlighet med lagen (vård efter behov) och ha moderna och funktionsdugliga lokaler att genomföra vården i.

Fråga 4: Regionens högsta tjänsteman har sagt att vi inte ska uppnå socialstyrelsens medicinska mål avseende läkartäthet inom primärvården. Vem har tillsatt denne tjänsteman? Håller ni med om detta?

Svar: Vi har inte sett det uttalandet så vi kan inte kommentera det. Om frågeställaren avser målet om 1 läkare per 1100 listade patienter är vårt svar i korthet: Vi tror att man behöver bygga ut primärvården generellt och på olika sätt. En del i det är fler läkare, precis som Socialstyrelsens rekommendation eftersträvar. Vi tycker också att det är eftersträvansvärt. En annan del är att ha fler professioner i primärvården. Det kan till exempel handla om att ha fler psykologer, samtalsterapeuter eller fysioterapeuter. Det är patienternas behov som ska styra. Just nu är 1 av 3 besök i primärvården relaterade till psykisk ohälsa, därför är det viktigt att inte missa satsningar inom det området.

Fråga 5: Både simhallen och sjukhuset är viktiga för att bevara Växjös attraktion. Simhallen gör att många unga människor dras till området kring sjön. Sjukhusets besökare kan gå en sväng medan de väntar på taxi, tåg eller buss. Vacker också att se på från sjukhussalarna. Flytta också delar av universitetets verksamhet till centrum för att öka attraktiviteten där och gynna integrationen.

Fråga: Hur vill ni behålla Växjösjöns attraktion för alla – inte bara de som får en bostad intill den? / Annelie Olsson

Svar: Hur nuvarande sjukhusomt ska användas framåt är någonting Region Kronoberg måste titta på tillsammans med Växjö kommun och inte minst Växjö kommuns invånare. Där har både regionen och kommunen varit tydliga – invånarna kommer bjudas in i processen.

Fråga 6: Tre tyska turister beklagade att Växjö håller på att förändras. För c:a 10 år sedan var det en liten mysig stad med låg bebyggelse. Nu har den förfulats och området söder om järnvägsstation ser ut som vilken stad som helst i Europa. Växjö har tappat sin profil. Fråga: Vilket ben skall Växjö stå på. Den lilla småländska stadens eller en kopia av tex Hamburg?

Svar: Städer förändras, så även Växjö. Vi tycker det är bra att centrum utvecklas.

Fråga 7: Hur ser kommunens planer för elbrist/elransonering ut inför vintern?

Svar: Det finns ingen kommunal planering för elransonering.

Fråga 8: Hur mycket kostar all utrustning till ett nytt sjukhus (strålningsmaskiner, kirurgiutrustning m.m.)?

Svar: I kalkylerna är s.k. inventarier specat som följer:

IT	98
Tekniska logistiksystem	75
Medicinsk teknik	475
Övrig utrustning	200
Konst	59
Totalt inventarier	907

Men vi måste exempelvis vara öppna för ev. medicinska genombrott som görs innan dess sjukhuset står klart. Därför kan vi idag inte svara exakt.

Fråga 9: Simhallsfrågan – Anser du att simhallen ska ligga kvar på nuvarande plats? – Anser du att det finns ett kulturvärde i nuvarande simhall? – Anser du att Kampaängen, badplatsen, beachvolleyplanerna ska behållas och utvecklas? – Anser du att ett kallbadhus i Växjöskön vid simhallen skulle tillföra attraktivitet?

Socialdemokraternas ståndpunkt från början är att simhallen ska vara kvar på nuvarande plats. Vi är inte motståndare mot ett kallbadhus. Vi ser fram emot att utveckla de värden som finns på platsen.

Fråga 10: Politik generellt – Anser du att politiker ska vara en yrkesroll eller ett förtroendeuppdrag? anser du att politiker i första hand skall lyssna? Anser du att ett politiskt mandat skall förpliktiga till lyhördhet och lyssnande även under mandatperioden?

Svar: Att vara politiker är ett förtroendeuppdrag. Politikens uppdrag är både att lyssna in och att komma med förslag på hur vi kan lösa samhällets utmaningar. Lösningar kan komma från politiken, medborgarsamtal och annat håll. Det är, och måste vara, en kombination. Men ja, det är viktigt att politiken är ute och lyssnar in vad medborgare tycker och tänker i olika frågor. Det är dock viktigt att komma ihåg att alla medborgare inte tycker lika. Politiken behöver lyssna in alla. Exempelvis kan politiken inte bara lyssna på läkarföreningen utan behöver också ha kontakt med och lyssna på sjuksköterskor och undersköterskor. Politikens uppdrag är att se och komma med lösningar för helheten.

Fråga 11: Sjukhusfrågan: Var ligger din "smärtgräns" avseende kostnad för nytt sjukhus? 10 miljarder/12 miljarder/15 miljarder? Är du beredd att uppfylla/verka för att uppnå socialstyrelsens medicinska mål om läkartäthet (1100/läkare) inom primärvården? Anser du det är rätt att använda pensionsmedel för finansiering av det nya sjukhuset? Anser du att "CLV-alternativet" är godtagbart utrett?

Svar: 1) Det går inte att säga men absolut, det finns gränser. Gränsen kan exempelvis vara ett visst totalbelopp eller en viss ränta. Det går inte att säga i dagsläget. 2) Ja, se svar fråga 4. 3) Region Kronoberg kommer se till att det finns pengar till pensioner, oaktat bygget. 4) Ja.

Fråga 12: Kultur- och fritidsförvaltningen - Vad anser du om att dela på förvaltningen? Kulturförvaltning och fritidsförvaltning? Hur är anslagsfördelningen mellan kultur respektive fritid. Vilken policy och ekonomi gäller för konstnärlig utsmyckning av kommunens/regionens nybyggnation? Finns det någon policy specifikt för kultur? (Verksamhetsrapport 2021) – Tycker du vi skall ha ett "skönhetsråd" i Växjö (ideell förening)

Svar från (S) i Växjö kommun: Det finns inga planer att dela på kultur- och fritidsförvaltningen i kommunen. Vi kommer att se över den totala kommunala organisationen efter ett maktskifte.

Svar från (S) i Region Kronoberg: Svarar endast på det regionala, se understruken fråga/frågor. I Region Kronoberg gäller 1 %-regeln. Den tycker vi socialdemokrater regionen ska hålla fast vid (finns partier som driver frågan om att minska/ta bort den).

Fråga 13: Vad finns det för planer på cykelvägar in till Växjö från orterna runt om stan. Furuby/Risinge – Växjö. Ingelstad – Växjö? Tex Furuby/Risinge tar människor sig fram till ena sidan 25:an och en bit andra sidan 25:an. Det innebär övergång utan trafiksäkerhet där bilarna får köra 100 km/tim!!! Det går att cykla andra vägar men det blir betydligt längre.

Svar: Det finns både regional- och kommunal cykelvägplan där olika objekt prioriteras. Det finns olika planer för olika orter.

Fråga 14: De ukrainska flyktingarna har kommit enligt massflyktsdirektiv. Detta innebär att de inte har rätt till sfi. Skulle kommunen kunna ordna eller stötta något projekt som ger dessa flyktingar möjlighet att lära sig grundläggande svenska. Detta skulle innebära att de har möjlighet att få jobb och försörja sig. Om jag förstått det rätt är dessa flyktingar ofta välutbildade och vill inget hellre än att bidra till sin försörjning. Win – win situation. Detta borde kommunen vara intresserad av tycker jag.

Svar: Det är viktigt att människor lär sig svenska så tidigt som möjligt. Det är inte uteslutet att de ukrainska flyktingarna kommer att omfattas av SFI. Socialdemokraterna tycker det är rimligt, tills dess uppmuntrar vi studieförbund och civilsamhället att bedriva kurser i svenska.

Fråga 15: Vi undrar när träffpunkten Åbyvägen öppnar igen? Vi är några som undrar. Vi får inget besked från politikerna trots upprepade påminnelser.

Svar: Åbovägen drivs av företaget Attendo, kontakta dem för information.

Fråga 16: Kommunens styrande politiker sänker kommunalskatten. – Istället belastar de hyresgästerna i de kommunala bostadsbolagen med typ "extra" skatt genom att ta av de kommunala bostadsbolagens inkomster till att finansiera kommunal verksamhet. Varför skall hyresgäster finansiera kommunal verksamhet på detta sätt? Bostadsbolagets inkomster borde komma hyresgäster tillgodo genom förbättringar i bostadsområden, underhåll osv.

Svar: Socialdemokraterna vill inte sänka kommunalskatten. Vi tycker att uttaget från Växjöbostäder numera Vidingehem är för stort.

Fråga 17: Är du för att Växjö ansluter sig till ICAN:s city appeal och blir en kärnvapenfri zon?

Svar: Ja.

Fråga 18: Alla fula hus som byggts och byggs i Växjö – hur är det möjligt? Flera utsocknes gäster har reagerat när de sett raderna av nybyggda hus längs Teleborgsvägen. Man kan inte bara ha byggnadstekniska krav på nybyggnation – även det estetiska är viktigt. Vi som bor i närheten måste se byggnaderna varje dag och även nästa generation! Tänker ni inkludera även estetiska hänsyn i kraven på nybyggnation?

Svar: Det görs redan.

Fråga 19: Det är ett problem att personalen på äldreboenden har alltför dåliga kunskaper i svenska. Jag har träffat flera somaliska kvinnor som går på undersköterskeutbildningen och har alltför dålig grund för att klara den utbildningen och jobb därefter. Ordförandet motsvarar ibland bara det hos en lågstadiellev och uttalet gör att det är svårt att förstå. De har släppts vidare från SFI och SAS-grund trots alltför stora brister i kunskap och uttal. Vad tänker ni göra för att åtgärda problemet?

Svar: Man ska ha möjlighet till kompletterande svenskt utbildning medan man arbetar. Vuxenutbildningen i Växjö bedrivs idag helt i privat regi, det vill vi ändra på. Vi vill ha rådighet och kontroll över utbildningen och vill därför återta en del av vuxenutbildningen i egen regi.

Fråga 20: Varför (a) regioner? (b) så många statliga myndigheter? (c) så dålig åldringsvård, bemanning och löner? (d) politiker som är "snackers" istället för "doers"? (e) varför inte en koalition med S-M som bas? (det är ju kris)

Svar från (S) i Region Kronoberg:

- a. Alternativet, statlig styrning av sjukvård och kollektivtrafik tar makten och därmed möjligheten att påverka längre ifrån medborgaren och medarbetarna.
- b. Det är en statlig fråga.
- c. Många som bor på särskilt boende är nöjda med den omsorg de får. Problemet ligger snarare vid att det är svårt att få en plats och att alla som vill och behöver exempelvis särskilt boende inte får det. Vi vill se över de höga kriterier som nuvarande moderatstyret ändrade för ett par år sen. Vi vill se fler medarbetare i omsorgen gällande bemanningen. Löner förhandlas mellan facket och arbetsgivaren. Kort regionalt: Socialdemokraterna i Region Kronoberg vill förbättra samarbetet mellan regionen och kommunerna. Vad gäller vården av äldre. Vi vill

exempelvis se över möjligheten att införa medicinskt ansvariga läkare i alla kommuner och en överläkare i geriatrik. Vi tror att det både skulle förbättra kvalitén på vården och öka tillgängligheten för äldre som behöver träffa en läkare i hemmiljö. Det finns flera goda exempel på hur man kan arbeta, exempelvis samarbetet mellan Lessebo vårdcentral och hemsjukvården i samma kommun. Hemsjukhuset i Ryd, ibland kallat "Kronobergs egen Borgholmsmodell", är också ett väldigt gott exempel. Vi socialdemokrater har föreslagit att satsningen i Ryd ska fortsätta och att det ska kunna vara en modell för andra kommuner och vårdcentraler i andra kommuner att ta efter, men har tyvärr fått avslag av de styrande partierna M, KD, C och L (maj 2022). Socialdemokraterna i Kronobergs viktigaste fråga är just personalen. Vi vill bland annat lägga mer pengar på löner, införa ett generationsväxlingsprogram så att värdefull kunskap och erfarenhet kan föras över från den nyanställda till den som ska gå i pension och se till att personalen har bra förutsättningar att genomföra sitt jobb. Sistnämnda kan exempelvis handla om rätten till arbetsskor och att höja grundbemanningen, så att de får fler kollegor.

- d. Svårt att svara på den här frågan. Frågeställaren verkar anse, eller i alla fall utgå från, att politiker bara pratar men inte gör verkstad. Vi delar inte riktigt den uppfattningen, i alla fall inte vad gäller vårt parti regionalt. Den här mandatperioden har vi skickat in drygt 50 motioner, 4 budgetförslag, otaliga skrivelser och interpellationer. Därtill har vi debatterat flitigt på varenda regionfullmäktige och nämnds-/styrelsemöte. Eftersom vi är i opposition har vi inte fått igenom allt, men visst har vi kommit med många förslag ändå. Här ([länk](#)) finns det mesta vi skickat in till Region Kronoberg samt vårt nyhetsbrev Regionnytt i vilket vi bl.a. sammanfattar alla medieinslag vi syns i.
- e. Socialdemokraterna i Region Kronoberg är öppna för att prata med samtliga partier som är representerade i regionfullmäktige idag (och Miljöpartiet om de skulle bli invalda i höst) utom Sverigedemokraterna. Aldrig Sverigedemokraterna.

Fråga 21: Regeringen och Sveriges kommuner och regioner (SKR) slöt i januari 2022 fyra nya överenskommelser för fortsatt förstärkning av hälso- och sjukvården i Sverige. Inom ramen för dessa överenskommelser riktar regeringen totalt ca 11 miljarder kronor under 2022 till exempelvis insatser för att öka tillgängligheten och bättre möta invånarnas behov av vård, bland annat genom goda förutsättningar för vårdens medarbetare och utveckling av primärvården. Har Region Kronoberg fått ta del av dessa pengar? Vad har de använts till?

Svar: Region Kronoberg har under mandatperioden fått flera miljarder i generella och riktade statsbidrag. En del av pengarna har använts till det som är avsedda för, att stärka vården i länet. Andra delar har lagts på hög. 2021 gick regionen med över 400 miljoner kr i vinst. De pengarna hade gjort bättre nytta i verksamheten anser vi socialdemokrater.

Fråga 22: Genom att beställa projektering av sjukhuset för 1,25 miljarder kan regionen riskera att betala stora summor i onödan eftersom man inte avvaktat någon byggbar tomt (lagakraftvunnen detaljplan). Beställningen som gjorts av tjänstemän 2022-08-19 har inte heller avvaktat laga kraft för regionfullmäktiges beslut från 2 mar. Är det rimligt att ett tjänstemannabeslut, som ev. har tagits på felaktiga grunder, kan omfatta ett så stort risktagande?

Svar: Som Henrietta sa på utfrågningen 2022-09-05 tycker vi att man borde väntat med att gå vidare med projekteringen tills beslutet var lagakraftvunnet. Det har vi också kommunicerat men det är ej vi som sätter regionens dagordning – det är de styrande partierna M, KD, C och L.

Fråga 23: Kommunstyrelsen beslutad 3 maj om uppdaterat s k "projektdirektiv" för nya sjukhuset. Detta gjordes eftersom kommunen förstått att det inte finns några avslutade beslut om sjukhuset. Politikernas beslut hade i demokratisk anda överklagats! Nu fyra månader senare finns fortfarande inga lagakraftvunna beslut om sjukhuset. Kommunstyrelsen bedömde att det fanns "låg men inte obefintlig" risk att detaljplanen inte skulle gå igenom. Om detaljplanen inte går igenom kommer då kommunen att påbörja en ny process som tar ca två tre år (kanske fram till nästa val) för att möjligen få fram annat beslut. Eller kommer man då att börja utreda CLV-alternativet.

Svar: Det kan vi inte svara på i dagsläget. Se svar på fråga 21.

Fråga 24: Naturskyddsföreningen driver en kampanj för att rädda vildbina. I Växjö har projektet "barn räddar bin" startas med stöd från flera goda krafter, däribland en positiv signal från kommunfullmäktige. Är ditt parti berett att fortsätta stödja denna verksamhet på förskolorna?

Svar: Ja.

Fråga 25: På flera förskolor i Växjö finns naturmark in på knuten, medan det på andra nybyggda förskolor tvärtom har plastgräs och konstgjorda solskydd samt parkeringsplatser för personalen som råder. Vill ditt parti verka för att förskolebarnen får tillgång till naturmark på förskolans tomt?

Svar: Utemiljön ser olika ut på olika förskolor och därför skiftar behovet. Några har skogen in på knuten medan andra har en längre sträcka. Självklart ska barn ha tillgång till natur.

Fråga 26: Naturmark på tomten eller i absoluta närheten av skolan är viktigt för att ge barnen förståelse för naturens och livets processer. Dessa områden hotas ofta vid utbyggnad. Är ditt parti berett att värna om naturmark på skoltomterna och närbelägna exkursionsområden för skolorna?

Svar: Se föregående fråga.

Läs gärna Socialdemokraternas budget för Växjö kommun för 2023, där kan ni se våra prioriteringar.